

ПІДХОДИ ДО МОДЕЛЮВАННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВА

Є. В. Філімонюк, студент
І. О. Тарасенко, д.е.н., професор
Київський національний університет технологій і дизайну

У сучасних умовах зростає роль фінансово-економічної безпеки в системі управління підприємством, оскільки саме фінансово-економічна безпека є критерієм безкризового функціонування підприємства. Це пояснюється, насамперед, тим, що фінансова і економічна діяльність формує базис для операційної та інвестиційної діяльності підприємства, впровадження науково-технічних досягнень, підвищення конкурентоспроможності продукції і підприємства в цілому, а також забезпечення його стійкого розвитку.

Теоретичні основи розробки механізмів управління системою фінансово-економічної безпеки підприємства відображені в роботах вітчизняних і зарубіжних авторів, таких як: І.С. Благун, І.А. Бланк, В.А. Забродський, М.О. Кизим, Т.С.Клебанова, Г.Б. Клейнер, Г.В. Козаченко, О.М. Ляшенко, Є.О. Олейников, Р.А.Руденський, Р.С. Сайфулін, В.Л. Тамбовцев, А.Д. Шеремет та ін. Серед складних системних і комплексних економічних категорій фінансова та економічна безпека підприємства мають важливе значення. Економічна безпека є найбільш повною характеристикою спроможності підприємства до життєздатності та передумов розвитку, динамічної економічної стійкості і конкурентоспроможності [1].

Фінансова безпека засвідчує забезпеченість, захищеність та ефективність політики формування, використання і розвитку другого за важливістю чинника виробництва – капіталу, виступаючи таким чином найбільш важливою функціональною складовою економічної безпеки.

Фінансова безпека, як функціональна складова економічної безпеки підприємства, забезпечує такий рівень стійкості його фінансового стану, який дозволяє забезпечити захист пріоритетних фінансових інтересів, пов'язаних з

реалізацією прийнятої стратегії і досягненням цільових конкурентних позицій в умовах дії зовнішніх і внутрішніх загроз [2].

Загрози фінансовій безпеці підприємства мають складну ієрархічну структуру і можуть бути класифіковані за такими ознаками як: сфера і джерело виникнення, ступінь ймовірності, тривалість впливу, ступінь розвитку, ступінь напруженості тощо. Необхідність комплексного аналізу загроз з урахуванням їх співпідпорядкованості, структурних взаємозв'язків з метою розробки адекватних захисних реакцій підприємства робить актуальним формування ефективного методичного забезпечення системи управління фінансовою безпекою.

Для оцінювання стану фінансово-економічної безпеки підприємства використовують різноманітні методи залежно від наявної інформації про її індикатори. Оцінювання рівня фінансово-економічної безпеки залежить також від того, з якою метою проводять дослідження системи. Зокрема, можна виділити такі методи оцінювання рівня фінансової безпеки підприємства: моніторинг фінансової діяльності суб'єкта господарювання; методи експертних оцінок; метод аналізу й обробки сценаріїв; методи оптимізації; теоретико-ігрові методи; економетричні методи; методи прогнозування; методи теорії штучних нейронних мереж; методи нечіткої логіки.

Для моделювання системи фінансово-економічної безпеки підприємства використовують методи оптимізації, які полягають у виборі найкращого варіанта рішення із багатьох можливих (припустимих). Припустимість кожного рішення визначається можливістю реалізації відповідних заходів та їх наслідків із врахуванням наявних ресурсів.

В основі розроблення комплексної системи забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства, як основного складника економічної безпеки, повинна лежати визначена концепція, яка враховує такі підходи:

- кожне підприємство є системою, яка включає різні, пов'язані між собою складові. Для забезпечення належного ступеня захисту від можливих

негативних впливів необхідно розробити та реалізувати заходи, які б носили комплексний характер;

- система фінансово-економічної безпеки не може бути однаковою на різних підприємствах, оскільки залежить від характеру діяльності, потенціалу підприємства тощо;

- система фінансово-економічної безпеки окремого підприємства повинна бути відносно самостійною і відособленою від аналогічних систем безпеки інших економічних суб'єктів;

- система фінансово-економічної безпеки підприємства повинна бути комплексною, оскільки створення умов економічної безпеки тісно пов'язане із забезпеченням науково-технічної, кадрової, інформаційної, правової, фізичної безпеки тощо [1].

Таким чином, одним з напрямків вирішення завдання управління безпекою підприємства є моделювання механізмів управління системою фінансово-економічної безпеки, спрямованих на захист від зовнішніх і внутрішніх загроз пріоритетних фінансових та економічних інтересів, пов'язаних з реалізацією прийнятої стратегії і досягненням цільових конкурентних позицій.

Список використаної літератури:

1. Васильців Т. Г. Пріоритети та засоби зміцнення економічної безпеки малого і середнього підприємництва: монографія / Васильців Т. Г., Волошин В. І., Гуменюк А. М. – Львів : Видавництво Львівської комерційної академії, 2009. – 248 с.

2. Васильців Т. Г. Економічна безпека підприємництва України: стратегія та механізми зміцнення : монографія / Т. Г. Васильців. – Львів : Арал, 2008. – 386 с.